

Materiaal en uitrusting

Laatst gewijzigd 5-5-2011

Voor tochten op zoutwater (zee, Wad) en op grootwater (grote meren, waterwegen beroepsvaart) moet je beschikken over een zeekano met grijplijnen en voor en achter met afgesloten compartimenten voorzien van waterdichte luiken. Allerlei informatie over de bouw en uitrusting van zeekano's zijn te vinden in verschillende boeken over zeekanoën en bij verschillende internetsites. Zie de lijst voor verdere studie in [literatuur](#) en [informatie over zeekanoën op internet](#).

Hier beperk ik mij tot een korte opsomming van het materiaal en de uitrusting die je mee moet of kan nemen als je de zee op gaat.

Wie een tocht op zout water wil gaan maken moet over de nodige basiskennis beschikken (zie [vaardigheden](#)), voldoende kano-ervaring hebben en dus voldoende weten wat je aan basisuitrusting moet hebben. Als je dat niet weet, hoor je nog niet op het Wad thuis. In dit hoofdstuk wordt daarom meer de nadruk gelegd op die zaken die specifiek van belang zijn voor kanoën op grootwater. Anders dan op klein zoetwater ben je bij tochten op groot water en op het Wad veel meer op jezelf en je groepsgenoten aangewezen en kun je meestal niet even aan de kant gaan voor hulp of om iets te kopen.

Natuurlijk horen een passend spatzeil, een zwemvest en een goede peddel tot de standaard individuele uitrusting. Binnen de groep die het grootwater opgaat, moeten ook enkele sleeplijnen, vuurpijlen en reservepeddels en een goede EHBO-set aanwezig zijn. Een of meer mobieltjes, gps en marifoon behoren steeds meer tot de gangbare uitrusting en kunnen in geval van nood van pas komen. Met een marifoon blijf je voortdurend op de hoogte van wat er zich om je heen afspeelt en bij twijfelachtig weer hoor je bijtijds wanneer je maatregelen moet nemen. Zie verder onder "hulpmiddelen".

De kleding + reservekleding moet je afstemmen op de weersomstandigheden. Met name moet je voorzorgsmaatregelen nemen om onderkoeling en te koude handen te voorkomen.

Verder wordt er in het algemeen tijdens een dagtocht tenminste éénmaal gepauzeerd, soms in een café, maar vaak ook in het veld. Je moet er dan rekening mee houden dat je jezelf moet kunnen beschermen tegen kou, regen en wind en zelf moet zorgen voor eten en (warm) drinken. Reservekleding, winddichte jacks, tarps, e.d. komen dan van pas, als ze al niet noodzakelijk zijn.

Speciale aandacht is nodig voor het onderhoud en het controleren van je materiaal, met name van je kano, je peddel en het spatzeil.

De kano heeft verschillende onderdelen die regelmatig aandacht vragen en die levensgevaar kunnen opleveren zijn als ze niet in orde zijn. Als je merkt dat je kano na een tocht (te veel) water in je kuip of in je luiken bevat, moet je zeker controleren hoe het water in je kano kan zijn gekomen: zijn je luiken nog in orde, zijn de eventuele afdichtrubbers nog goed en zitten ze niet los, zitten de eventuele bouten waarmee de voetensteunen en je kuipzitje vastzitten nog goed aangedraaid. Voorkom dat tijdens een tocht een bout loslaat; als dat gebeurt, mis je een voetsteun of zit je in een scheef kuipzitje en heeft je kuip een open verbinding naar buiten. Rubber luiken drogen uit en gaan na verloop van tijd scheurtjes vertonen en kunnen gaan lekken. Een luik dat niet goed is vastgemaakt, kan door een harde golf of als je omgaat los komen. Het gevolg kan zijn dat een van de compartimenten vol loopt. Veel water in je kuip kan komen door een slecht en poreus spatzeil of omdat je hem niet goed hebt vastgemaakt. Bedenk dat als een van de compartimenten van je kano of je kuip vol water loopt, je boot praktisch onbestuurbaar wordt en je dan wezenlijk gevaar loopt als dat op het wad gebeurt bij harde wind en forse golven.

Ook de peddel is een essentieel onderdeel voor het kanoën; zonder ben je tamelijk hulpeloos. Daarom is het nodig dat er altijd één of meer reservepeddels mee zijn in de groep. Maar verstandig is, met name bij deelbare peddels om voor je van huis gaat te controleren of de peddel nog in goede conditie is. Zitten er geen scheuren in het blad of de steel en bij deelbare peddels zijn de uiteinden niet te veel versleten met het risico dat ze bij een slag breken? Hieronder volgt een checklijst kano-uitrusting met de spullen die je zeker op een tocht moet meenemen en van spullen waarvan het aan te raden is om die mee te nemen, eventueel afhankelijk van de omstandigheden en de duur van de tocht. Daarbij wordt bovendien onderscheid gemaakt tussen spullen die elke kanoër bij zich moet hebben en spullen waarvan een of meer exemplaren in de groep aanwezig moeten zijn. In praktijk zal ieder zijn eigen voorkeurslijst in het hoofd hebben en afhankelijk van de omstandigheden zullen ook andere spullen aan de lijst toegevoegd moeten worden, zoals kookgerij en tent bij meerdaagse tochten

een deel van de mee te nemen proviand voor een meerdaagse tocht - je kunt veel kwijt in een zeekano

Checklist materiaal en uitrusting

(* een of meer exemplaren per groep, eventueel via tochtleider)

Zeker meenemen:	Eventueel meenemen
Zeekano	Pomp
Spatzeil	Kanohelm (verplicht bij brandingvaren)
Peddel	Fluit
Zwemvest	Neusklem
Reservepeddel*	kanokarretje
Sleeplijn*	Mes
Kompas	GPS*
Spons	transparante plotter of handkompas
Wind- en regendichte kleding voor tijdens pauzes	muggennet
Pet, muts	reservesokken
Handdoek	Handschoenen (+ reservehandschoenen)
Anorak / water/winddichte jack	Tarp* / beschutting
Neopreen longjohn o.i.d. (tenzij het water warm is)	Droogpak (als het water <10°C komt, in de winter)
Kanoschoenen	schoenen voor op het land
Reserve vaarkleding	zitlap of grondzeiltje voor tijdens pauze

Eten en (koud en warm) drinken	Zonnebrand / bescherming tegen de zon
Ehbo-set*	koplampje (bij overnachting, of in donker in/uitstappen)
Zeekaarten (waterdicht)	Tochtformulier
actuele getijgegevens*	Marifoon*
Vuurpijlen*	Verlichting (wit rondschijnend licht 's nachts verplicht)
Geld	Paspoort/ identiteitskaart
beker, bord, bestek	zonnebril
Mobieltje* (waterdicht verpakt)	waterdichte fotocamera
Reparatieset*	wasknijpers
Overlevingszak*	draagbanden voor dragen kano